

Als u gaat scheiden

Als u gaat scheiden, heeft dit gevolgen voor de belasting van u en uw echtgenoot. Voor de belastingheffing wordt u als gescheiden beschouwd, als u niet meer bij elkaar woont. Om welke gevolgen het gaat en wanneer ze ingaan, leest u in deze folder.

1 Waarom deze folder?

Als u gaat scheiden, kan dat gevolgen hebben voor de belasting die u en uw echtgenoot betalen. Uw scheiding kan gevolgen hebben voor het aangeven van uw inkomsten en aftrekposten, voor uw heffingskortingen en voor uw woning. Ook moet u misschien alimentatie betalen. In deze folder leest u hier meer over.

Bent u getrouwd, maar leeft u duurzaam gescheiden? Dan beschouwen wij u in die periode als ongetrouwd. U leeft duurzaam gescheiden als u niet meer in gezinsverband met uw echtgenoot samenwoont en die situatie niet tijdelijk is. De situatie is tijdelijk als u en uw echtgenoot op proef uit elkaar zijn. Als een van u het samenleven definitief niet wil hervatten, is er sprake van duurzaam gescheiden leven.

Let op!

Zijn u en uw huisgenoot in 2008 als partners geregistreerd bij de burgerlijke stand? Dan gelden voor u dezelfde fiscale regels als voor getrouwden. Als u allebei een verklaring heeft afgelegd bij de ambtenaar van de Burgerlijke Stand, bent u geregistreerde partners.

2 Gevolgen voor uw inkomsten en aftrekposten

Als u getrouwd bent, zijn u en uw echtgenoot voor de belasting automatisch elkaars fiscale partner, behalve als u duurzaam gescheiden leeft. Hebt u heel 2008 een fiscale partner? Dan kunt u de gemeenschappelijke inkomsten en aftrekposten in de aangifte verdelen zoals u dat allebei wilt. Iedere verdeling mag, als het totaal maar 100% is. De manier waarop u de inkomsten en aftrekposten verdeelt, kan van invloed zijn op de belasting en premie die u betaalt of terugkrijgt.

In principe geen fiscale partners meer

Vanaf het moment dat u duurzaam gescheiden leeft, worden u en uw ex-echtgenoot voor de belasting niet meer als fiscale partner beschouwd. Dat betekent dat u in het jaar van scheiden geen gemeenschappelijke inkomsten en aftrekkosten meer hebt. Het maakt hierbij niet uit in welke maand u daadwerkelijk uit elkaar gaat. Zowel u als uw ex-echtgenoot moeten dan ieder afzonderlijk de eigen inkomsten en aftrekkosten aangeven.

Uitdrukkelijk kiezen voor fiscaal partnerschap

U kunt er echter in het jaar van de scheiding samen voor kiezen om nog wel het hele jaar als fiscale partner te worden beschouwd. U kunt dan nog in onderling overleg kiezen wie welk deel van uw gemeenschappelijke inkomsten of aftrekkosten aangeeft of aftrekt. In sommige gevallen kan dat voordelig zijn.

Kiest u voor fiscaal partnerschap? Dan moet u dit doen bij het verzoek om voorlopige teruggaaf of bij de aangifte. De keuze die u hebt gemaakt bij het verzoek om voorlopige teruggaaf, kunt u veranderen bij de aangifte. Als u uw keuze niet verandert, moet u de keuze bevestigen bij de aangifte.

3 Gevolgen voor uw heffingskortingen

Heffingskortingen zijn kortingen op uw inkomstenbelasting en premie volksverzekeringen. Hierdoor hoeft u minder belasting en premie te betalen. Iedereen krijgt de algemene heffingskorting. Afhankelijk van uw persoonlijke situatie kunt u meer heffingskortingen krijgen. Als u werkt, krijgt u de arbeidskorting en als u kinderen hebt, kunt u de combinatiekorting krijgen.

U krijgt uw heffingskortingen via uw werkgever of via ons.

Als u gaat scheiden, kan dat in de volgende situaties gevolgen hebben voor uw heffingskortingen:

- U hebt voor uw scheiding geen of weinig inkomen.
- U bent in het jaar dat u gaat scheiden 65 jaar of ouder.
- Uw kinderen blijven bij u wonen.
- Uw kinderen gaan bij uw ex-echtgenoot wonen.

Als u voor uw scheiding geen of weinig inkomen hebt

De algemene heffingskorting is maximaal € 2.074 of, als u 65 jaar of ouder bent, maximaal € 970. Hebt u voor uw scheiding geen of weinig inkomen uit werk en woning (minder dan € 6.250) en hebt u een voorlopige teruggaaf waardoor u de algemene heffingskorting krijgt uitbetaald? Dan moet u de voorlopige teruggaaf direct laten stopzetten. Dit kunt u doen met het vt-programma (*Verzoek voorlopige teruggaaf 2008*) dat u kunt downloaden van www.belastingdienst.nl, of met het formulier *Voorlopige teruggaaf 2008* dat u kunt bestellen via de BelastingTelefoon. De algemene heffingskorting wordt voortaan namelijk verrekend met de belasting die u moet gaan betalen over het inkomen dat u na uw scheiding krijgt. Dit kan bijvoorbeeld uw alimentatie, een uitkering of loon zijn.

Let op!

Als u de voorlopige teruggaaf niet stopzet, moet u (een deel van) het bedrag na afloop van het jaar terugbetalen aan ons. Alleen als u na 30 juni gaat scheiden en de rest van het jaar geen inkomen hebt, hoeft u de voorlopige teruggaaf niet stop te zetten.

Als u 65 jaar of ouder bent

Als u 65 jaar of ouder bent, kunt u na de scheiding de alleenstaande-ouderenkorting krijgen. Deze korting is € 555.

U krijgt de alleenstaande-ouderenkorting als u in 2008 een AOW-uitkering voor alleenstaanden of alleenstaande ouders ontvangt. Of als u in 2008 deze uitkering kunt krijgen

maar niet krijgt, bijvoorbeeld omdat u voor uw 65ste in het buitenland hebt gewoond of omdat u erkend gemoedsbezwaarde bent.

De korting wordt verrekend met de belasting die wordt ingehouden op uw AOW-uitkering.

Als uw kinderen bij u blijven wonen

Blijft er na de scheiding een kind bij u wonen dat jonger is dan 27 jaar? Dan kunt u na de scheiding bepaalde heffingskortingen krijgen. Het kind moet dan wel gedurende een bepaalde periode behoren tot uw huishouden en in die periode ingeschreven staan op uw woonadres. Voor de combinatiekorting mag het ook zijn ingeschreven op het adres van de co-ouder. U moet ook voldoen aan de volgende voorwaarden:

Alleenstaande-ouderkorting (€ 1.459, of € 683 als u 65 jaar of ouder bent):

- In 2008 hebt u meer dan zes maanden geen fiscale partner.
- In die periode had u een huishouding met uitsluitend kinderen die op 31 december 2007 jonger waren dan 27 jaar.
- In deze periode onderhoudt u minimaal één kind voor minimaal € 400 per kwartaal óf kreeg u kinderbijslag voor dit kind (of een vergelijkbare buitenlandse uitkering).

Aanvullende alleenstaande-ouderkorting (maximaal: € 1.459, of € 683 als u 65 jaar of ouder bent):

- U kunt in 2008 de alleenstaande-ouderkorting krijgen.
- U hebt inkomsten uit tegenwoordige arbeid (bijvoorbeeld loon, winst of freelance-inkomsten).
- Minimaal één kind behoort in 2008 langer dan zes maanden tot uw huishouden en was op 31 december 2007 jonger dan 16 jaar.

Combinatiekorting (€ 112, of € 54 als u 65 jaar of ouder bent):

- In 2008 hoort bij uw huishouden voor ten minste zes maanden, minimaal één kind dat op 31 december 2007 jonger was dan 12 jaar.
- Uw inkomsten uit tegenwoordige arbeid (bijvoorbeeld loon, winst of freelance-inkomsten) zijn hoger dan € 4.542 of u kon zelfstandigenaftrek krijgen.

Aanvullende combinatiekorting (€ 746, of € 350 als u 65 jaar of ouder bent):

- U kunt in 2008 de combinatiekorting krijgen.
- U hebt in 2008 geen fiscale partner.
- U hebt in 2008 wel een fiscale partner en minder inkomsten uit tegenwoordige arbeid (loon, winst of bijvoorbeeld freelance-inkomsten) dan uw fiscale partner.

Als uw kinderen bij uw ex-echtgenoot gaan wonen

Als uw kinderen bij uw ex-echtgenoot gaan wonen, vervallen alle heffingskortingen die te maken hebben met thuiswonende kinderen. In totaal krijgt u dus minder korting op uw belasting. De volgende kortingen vervallen dan:

- de combinatiekorting (€ 112, of € 54 als u 65 jaar of ouder bent);
- de aanvullende combinatiekorting (€ 746, of € 350 als u 65 jaar of ouder bent).

Als u voor 1 juli gaat scheiden, vervallen deze kortingen met ingang van het jaar waarin u gaat scheiden. Als u in dat jaar een verzoek om voorlopige teruggaaf hebt gedaan, moet u de teruggaaf direct laten wijzigen. De kortingen die u in dat jaar al hebt ontvangen, moet u terugbetalen. Als u na 30 juni gaat scheiden, vervallen de kortingen met ingang van het jaar daarna.

4 Gevolgen voor uw woning

Door uw scheiding kan uw woonsituatie veranderen. In bepaalde gevallen kan dit gevolgen hebben voor de belasting. Daarbij maakt het uit of u en uw (ex-)echtgenoot in een huurwoning of in een koopwoning wonen.

Als u voor de scheiding in een huurwoning woont

Als u en uw echtgenoot voor de scheiding in een huurwoning wonen, kan uw scheiding gevolgen hebben voor de belasting. Dat is het geval als een van u beiden na de scheiding in de woning blijft wonen, terwijl de ander de huur betaalt.

Het betalen van huur voor de ex-echtgenoot is een vorm van alimentatie. Degene die de huur betaalt, mag deze alimentatie aftrekken. De ander moet dit bedrag aangeven bij zijn inkomen in box 1 als ontvangen alimentatie.

Als u voor de scheiding in een koopwoning woont

Als u in de woning blijft wonen en uw ex-echtgenoot is de eigenaar, moet u een percentage van de waarde van de woning (het eigenwoningforfait) aangeven als ontvangen alimentatie. Het kan ook zijn dat u in de woning blijft wonen en u allebei eigenaar bent. In dat geval geeft u het ene deel van het eigenwoningforfait aan als inkomsten uit eigen woning en het andere deel als alimentatie.

Bent u (mede-)eigenaar en blijft uw ex-echtgenoot in de woning wonen, dan moet u tot twee jaar na de scheiding toch (een deel van) het eigenwoningforfait in box 1 aangeven. Dit bedrag mag u weer aftrekken als alimentatie. De rente en kosten van de eigenwoningsschuld die u hebt betaald voor uw deel van de woning, mag u nog twee jaar aftrekken. Als u na die twee jaar nog steeds (mede-)eigenaar bent, gaan de woning en de schuld naar box 3.

Als u scheidt en de woning verkoopt, moeten u en uw ex-echtgenoot ieder het eigen deel van de overwaarde (de eigenwoningreserve) aan zichzelf toerekenen. Als u in de woning achterblijft en het aandeel van de ex-echtgenoot koopt, verandert uw eigenwoningreserve niet.

Koopt u binnen vijf jaar opnieuw een woning? Dan kunt u voor het bedrag van uw eigenwoningreserve geen rente of kosten aftrekken, tenzij u een goedkopere woning koopt. Meer informatie hierover vindt u in de brochure *Als u een woning koopt*.

5 Gevolgen voor uw alimentatie

Alimentatie is een bijdrage in de kosten van uw levensonderhoud of van uw kinderen door uw ex-echtgenoot. Alimentatie kan gevolgen hebben voor de belasting. Welke dat zijn, is afhankelijk van uw situatie: of u alimentatie betaalt of ontvangt.

Als u alimentatie betaalt

De alimentatie die u betaalt voor uw ex-echtgenoot, is aftrekbaar als u die op een van de volgende manieren betaalt:

- als periodieke betaling
- als afkoopsom ineens (niet als u duurzaam gescheiden leeft)
- als betalingen voor verrekening van pensioenrechten en lijfrenten
- als betalingen aan de gemeente voor de bijstand die de sociale dienst aan uw ex-echtgenoot verstrekt en op u verhaalt

Betaalt u alimentatie voor uw kind en kan uw kind niet in eigen levensonderhoud voorzien? Dan kunt u per kalenderkwartaal in aanmerking komen voor aftrek van uitgaven voor levensonderhoud. Hiervoor gelden de volgende vier voorwaarden:

- Uw kind was aan het begin van het kwartaal jonger dan 30 jaar.
- Niemand in uw huishouden kan voor dit kind kinderbijslag krijgen.
- Uw kind kan in dat kwartaal geen studiefinanciering of een tegemoetkoming in de studiekosten krijgen of een vergelijkbare (buitenlandse) regeling.
- Uw uitgaven voor uw kind waren in het kwartaal minimaal € 400. Het moet gaan om uitgaven waarvoor u geen vergoeding krijgt.

Het bedrag dat u mag aftrekken, hangt af van de leeftijd van uw kind en de mate waarin u uw kind onderhoudt. Heeft uw kind voldoende inkomen of vermogen om in zijn eigen levensonderhoud te voorzien? Dan kunt u geen aftrek krijgen van kosten voor levensonderhoud.

Tabel kwartaalbedrag van uitgaven voor levensonderhoud kinderen

Leeftijd kind aan het begin van het kwartaal	Onderhoudskosten	Aftrekbaar
jonger dan 6 jaar	minimaal € 400 per kwartaal	€ 285
van 6 tot 12 jaar	minimaal € 400 per kwartaal	€ 345
van 12 tot 18 jaar	minimaal € 400 per kwartaal	€ 405
van 18 tot 30 jaar	minimaal € 400 per kwartaal	€ 345
van 18 tot 30 jaar	meer dan 50% bijdrage in de totale kosten en minimaal € 690 per kwartaal	€ 690
van 18 tot 30 jaar én het kind is uitwonend	90% of meer bijdrage in de totale kosten en minimaal € 1.035 per kwartaal	€ 1.035

Als u alimentatie ontvangt

Alimentatie die u voor uzelf ontvangt, moet u bij uw inkomen in box 1 tellen. De kosten die u maakt om de alimentatie daadwerkelijk te ontvangen, zoals advocaatkosten, zijn aftrekbaar.

Alimentatie die u voor uw kinderen ontvangt, hoeft u niet aan te geven. De kosten die u maakt om de alimentatie voor uw kinderen te ontvangen, zijn niet aftrekbaar.

Let op!

Als u in 2008 alimentatie ontvangt, bent u hierover een inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet verschuldigd van 5,1%. Deze bijdrage is verschuldigd over een inkomen tot maximaal € 31.231. U ontvangt hiervoor automatisch een (voorlopige) aanslag Zorgverzekeringswet. Als u in 2008 alimentatie ontvangt die u ook al voor 1 januari 2006 van dezelfde persoon ontvangt, is de inkomensafhankelijke bijdrage 0%. Dit is een overgangregeling die geldt tot 1 januari 2017.

6 Hebt u nog vragen?

Deze folder geeft globale informatie over de gevolgen voor de belasting als u gaat scheiden. Het kan zijn dat u na het lezen hiervan nog vragen hebt.

Folders, brochures en het VT-programma (*Verzoek voorlopige teruggaaf 2008*) kunt u downloaden van www.belastingdienst.nl. Een formulier *Verzoek voorlopige teruggaaf 2008*, maar ook folders en brochures kunt u bestellen bij de BelastingTelefoon: 0800 - 0543.

De BelastingTelefoon is bereikbaar op werkdagen van maandag tot en met donderdag van 8.00 tot 20.00 uur en op vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur.

Dit is een uitgave van:

Belastingdienst
mei 2008